

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY W NSP „ŹRÓDŁA” W SKIERNIEWICACH

ROZDZIAŁ I - ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Szkoła wspiera rodziców (jako „rodziców” w tym dokumencie rozumie się również prawnych opiekunów dziecka) w wychowaniu i edukacji dziecka zgodnie z chrześcijańską wizją osoby ludzkiej, akcentując niezwykłą wartość i indywidualność każdego dziecka oraz zwracając w tej misji uwagę na konieczność współodpowiedzialności i zaangażowania całej wspólnoty szkolnej. Realizując swoją misję, Szkoła dba o harmonijny i wszechstronny rozwój Ucznia.

2. PODSTAWA PRAWNA

Program został opracowany na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji o Prawach Dziecka, Konkordatu między Rzeczypospolitą Polską a Stolicą Apostolską, ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe, Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej) oraz programów krajowych w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

ROZDZIAŁ II - ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

1. ZADANIA SZKOŁY JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

Realizując swoją misję, Szkoła dba o harmonijny i wszechstronny rozwój Ucznia. Cel ten Szkoła zamierza osiągnąć poprzez stworzenie uczniom odpowiednich warunków do doskonalenia się w sferach intelektualnej, poznawczej, społecznej, uczuciowej, duchowej i fizycznej.

Szkoła realizuje następujące zadania wychowawcze:

- wspomaga pełny i integralny rozwój osoby w oparciu o wartości chrześcijańskie;
- rozwija umiejętności budowania prawidłowych relacji;
- uczy radzenia sobie z uczuciami i asertywnego wyrażania siebie;
- rozwija umiejętność współżycia w grupie społecznej i rozwiązywania konfliktów;
- rozwija samodzielność i odpowiedzialność za siebie i najbliższe otoczenie;
- zachęca do systematycznej pracy nad sobą;
- kształtuje postawę braterstwa i wrażliwości na potrzeby innych;
- uwrażliwia na wartość rodziny i dba o pogłębianie więzi rodzinnych;
- rozbudza wrażliwość na piękno i różnorodność świata oraz przyrodę;
- rozwija ciekawość w poznawaniu otaczającego świata i dążeniu do prawdy;
- kształtuje nawyki zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku;
- zapewnia warunki do działalności twórczej;
- uczestniczy w życiu Kościoła, stanowiąc przestrzeń realizacji powołania świeckich katolików;
- zachęca do otwartości w duchu ekumenizmu;
- sprzyja rozwojowi cech osobowości przydatnych do uczestnictwa w życiu społecznym w duchu odpowiedzialności za dobro wspólne;
- rozwija poczucie przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej i narodowej.

Szkoła podejmuje powyższe starania, aby jej absolwent:

- zdobył zasób wiadomości i umiejętności potrzebnych do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz kontynuowania nauki;
- przyjmował jako swój chrześcijański system wartości;
- umiał nawiązywać właściwe relacje z innymi oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu;
- odpowiedzialnie podejmował decyzje i potrafił ponosić konsekwencje dokonywanych wyborów;
- miał prawdziwy obraz samego siebie, umiał krytycznie spojrzeć na siebie i świat;
- potrafił odważnie wyrażać swoje zdanie bez atakowania innych;
- umiał radzić sobie z uczuciami, własnymi i cudzymi;
- potrafił twórczo, odważnie i odpowiedzialnie rozwiązywać napotkane problemy;
- był uczciwy i prawdomówny;
- był wrażliwy na cierpienie człowieka;
- był odpowiedzialny za własne środowisko, świadomy swojej przynależności regionalnej i narodowej;
- był aktywny poznawczo, ciekawy świata, ambitny i pracowity;
- cenił rodzinę;
- prowadził zdrowy i aktywny tryb życia.

2. ZASADY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z RODZICAMI

Pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dziecka odpowiedzialnymi za jego rozwój są rodzice. Rodzice współpracują ze Szkołą, tworząc jednolity system oddziaływań wychowawczych w duchu podmiotowości i dialogu. Zadania realizowane są w następujących formach:

- poprzez współpracę rodziców z opiekunem osobistym ich dziecka (tutorem). Obowiązkowe spotkania obojga rodziców z osobistym opiekunem ucznia odbywają się raz w trymestrze. Pozwala to rodzicom uzyskać rzetelną informację o funkcjonowaniu ich dziecka w różnych obszarach życia Szkoły; spotkania te dają możliwość współdecydowania o indywidualnej ścieżce wszechstronnego rozwoju ucznia; zadaniem tutora jest wzmacnianie czynnej roli rodziców w procesie integralnego rozwoju ich dziecka; rodzice mogą konsultować się innymi nauczycielami przedmiotowymi oraz wymieniać informację poprzez zeszyt informacyjno-ewaluacyjny ucznia, tzw. Codziennik;
- obowiązkowe uczestnictwo obojga rodziców w programie profilaktycznym „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” w pierwszym roku współpracy ze szkołą;
- otwarte spotkania z rodzicami doskonalące ich umiejętności wychowawcze;
- wspólne zajęcia rodziców z uczniami mające na celu wzajemne poznanie się, zintegrowanie środowiska szkolno-rodzinnego oraz doświadczenie zabawy i czasu spędzonego razem z dzieckiem;
- aktywne uczestnictwo w działalności Szkoły, m.in.: praca na rzecz Rady Rodziców, organizowanie imprez i wycieczek klasowych i szkolnych, przedstawień i uroczystości szkolnych, kół zainteresowań.

ROZDZIAŁ III - PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

1. KLUCZOWE ZAŁOŻENIA KONCEPCJI PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY

Podstawowe założenia koncepcji wychowawczo-profilaktycznej Szkoły dotyczą nauczycieli, rodziców i uczniów Szkoły.

Nauczyciele wspierają rozwój dziecka poprzez:

a) okazywanie akceptacji i szacunku:

- zrozumienie dla jego uczuć i potrzeb;
- akceptację dla trudności i ograniczeń dziecka;
- unikanie ocen dziecka jako osoby;
- dostrzeganie starań i mocnych stron dziecka;
- obdarzanie zaufaniem, wspieranie samodzielności dziecka;
- nieużywanie siły i przemocy jako kary;

b) stawianie dziecku granic, przekazywanie norm i wymagań:

- wdrażanie norm i zasad obowiązujących na terenie szkoły;
- pokazywanie dziecku praw rządzących światem fizycznym i społecznym;
- pozwalanie na poniesienie konsekwencji własnych zachowań przez dziecko;
- egzekwowanie wymagań na terenie szkoły.

Rodzice wspierają rozwój dziecka poprzez:

a) okazywanie akceptacji i szacunku:

- poświęcanie dziecku czasu i uwagi zgodnie z jego potrzebami;
- pielęgnowanie więzi emocjonalnej z dzieckiem;
- rozwijanie poczucia własnej wartości;
- szacunek dla jego uczuć i potrzeb;
- akceptację dla trudności i ograniczeń;
- unikanie ocen dziecka jako osoby;
- dostrzeganie starań i mocnych stron;
- obdarzanie zaufaniem, wspieranie samodzielności;
- zachęcanie do współpracy, wspólne wyznaczanie celów;

b) stawianie dziecku granic, przekazywanie norm i wymagań:

- pokazywanie dziecku praw rządzących światem fizycznym i społecznym;
- kształtowanie właściwych zachowań społecznych;
- rozwijanie umiejętności budowania relacji z innymi ludźmi w oparciu o wzajemny szacunek, pozwalanie na poniesienie konsekwencji własnych zachowań przez dziecko;
- wyznaczanie konsekwencji adekwatnych do sytuacji;
- egzekwowanie ustalonych zasad i obowiązków;
- nieużywanie siły i przemocy jako kary.

Szkoła stwarza warunki, aby rodzice realizowali powyższe założenia poprzez:

- organizowanie cyklu zajęć rozwijających umiejętności wychowawcze rodziców: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”,
- organizowanie warsztatów dla uczniów i ich rodziców,
- organizowanie otwartych wykładów i warsztatów tematycznych dla rodziców;
- spotkania rodziców z osobistym opiekunem dziecka.

Wszystkich uczniów Szkoły obowiązuje Kodeks Ucznia NSP „ŹRÓDŁA”:

Moja postawa

1. Staram się pracować na maksimum swoich możliwości, dobrze wykorzystuję czas.
2. Jestem radosny i staram się często uśmiechać do innych.
3. Jestem dla siebie wymagający, pracuję nad sobą.
4. Przyznaję się do błędów i przewinień.
5. Mówię prawdę.
6. Dbam o kulturę języka, nie używam wulgaryzmów.

Relacje z innymi

1. Dbam o dobre relacje z innymi, szczególnie o przyjaźń, potrafię współpracować.
2. Staram się służyć innym.
3. Mówię „dzień dobry” dorosłym na powitanie i „do widzenia”, kiedy się z nimi żegnam.
4. Używam zwrotów grzecznościowych „proszę, dziękuję, przepraszam itp.”
5. Okazuję szacunek innym, zarówno postawą, jak i sposobem wyrażania się.
6. Nie stosuję przemocy, staję w obronie słabszych.

Zachowanie w szkole

1. Posiłki zjadam tylko w stołówce lub w klasie.
2. Jestem punktualny.
3. Nie biegam i nie krzyczę w budynku szkoły.
4. Dbam o porządek, szanuję mienie innych i własne.
5. Mam na sobie kompletny i czysty mundurek, koszulkę w spodniach/spódnicy, zasnurowane buty.
6. Nie korzystam z urządzeń elektronicznych, z wyjątkiem zegarka i kalkulatora.

Praca na lekcji

1. Jestem przygotowany do zajęć, mam ze sobą Codziennik i potrzebne materiały.
2. Pracuję zgodnie z poleceniami nauczyciela, nie przeszkadzam innym.
3. Mam na biurku tylko materiały z danego przedmiotu.
4. Po lekcji zostawiam na biurku tylko Codziennik i piórniki, a wokół siebie porządek.
5. Wstaję, gdy do klasy wchodzi nauczyciel (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej).
6. Podnoszę rękę, jeśli chcę zabrać głos (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej).

Prawa i obowiązki uczniów NSP „ŹRÓDŁA” znajdują się w Regulaminie NSP „ŹRÓDŁA”.

2. FORMY REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ:

Tutoring.

Jest to metoda rozwijająca potencjał uczniów oraz motywowanie ich do samodzielnej pracy. Celem spotkań jest odkrywanie mocnych stron ucznia i ich rozwijanie. Polega ona na regularnych spotkaniach z uczniem, w ramach których podopieczni samodzielnie przygotowują eseje (lub inne zadania), które są następnie omawiane z tutorem. Ta forma pracy niesie satysfakcję zarówno podopiecznym, jak i korzystającemu z niej nauczycielowi.

Uczniowie korzystają z tutoriali – indywidualnych, regularnych spotkań z osobistym opiekunem-tutorem, które stanowią systematyczną, świadomą i wspólnie zaplanowaną pracę nad rozwojem ucznia, który dzięki temu bierze coraz większą odpowiedzialność za własny rozwój i przyszłość; spotkania te pomagają w rozwijaniu aspiracji i potencjału ucznia, tutor pomaga odkryć i pracować nad rozwojem indywidualnych predyspozycji i mocnych stron ucznia, budujących trwałe poczucie jego własnej wartości i właściwej samooceny, tutor towarzyszy również w radzeniu sobie ze słabościami i trudnościami ucznia, przez co daje mu poczucie bezpieczeństwa i wsparcie w rozwiązywaniu jego problemów.

Całoroczna praca nad cnotami.

Ważnym zadaniem wychowawczym Szkoły jest kształtowanie takich postaw, które będą porządkować uczucia i czyny wychowanków i pomogą im kierować się w postępowaniu rozumem i wiarą. Takie cnoty – zalety umysłu i woli umożliwią im prowadzenie życia moralnie dobrego i czerpanie z tego pokoju i radości.

W Szkole uczniowie są zachęceni do regularnej pracy nad zaletami umysłu i woli. W każdym miesiącu pokazuje się uczniom, jak można pracować nad konkretną cnotą. W ciągu roku szkolnego realizowane są we wszystkich klasach następujące cnoty:

- wrzesień- porządek
- październik- samodzielność
- listopad- patriotyzm
- grudzień- hojność
- styczeń- pracowitość
- luty- życzliwość
- marzec- szczerłość
- kwiecień- pokora
- maj- wdzięczność
- czerwiec- wytrwałość

Na początku każdego miesiąca wychowawca podczas zajęć lekcyjnych wprowadza cechę stosując metody podające i aktywizujące, dostosowane do wieku uczniów. Wychowawca klasy zobowiązuje uczniów do podsumowania miesięcznej pracy nad określoną cechą w postaci ustnej lub pisemnej wypowiedzi (dyskusja, wypracowanie, metoda zdań niedokończonych, tabela) na temat stopnia realizacji założeń dotyczących cechy.

W każdym miesiącu cnota ma być zobrazowana w każdej klasie oraz pracowni przedmiotowej w dowolnej formie np. gazetka, prezentacja, wystrój sali lekcyjnej, za to odpowiedzialny jest nauczyciel mający pod opieką daną pracownię przedmiotową. Nauczyciele przedmiotowi w planowaniu zajęć lekcyjnych uwzględniają treści związane z cechą realizowaną w danym miesiącu.

Zajęcia szkolne w ramach Godziny Wychowawczej i „Wychowania do życia w rodzinie”.

W klasach IV-VIII cele programu wychowawczego realizowane są podczas godziny wychowawczej przez wychowawcę klasy oraz poprzez tutoring. Wychowawca klasy przygotowuje plan pracy wychowawczej na cały rok szkolny dla swojego oddziału klasowego uwzględniając cele i założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

„Wychowanie do życia w rodzinie” to zajęcia ukazujące wartość rodziny w życiu osobistym człowieka. Celem spotkań jest również przygotowanie uczniów do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania. Zajęcia te prowadzi specjaliści w swojej dziedzinie.

Celem wyżej wymienionych działań profilaktyczno- wychowawczych jest:

- pomoc w kształtowaniu adekwatnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości;
- rozwijanie konstruktywnych strategii radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami;
- rozwijanie umiejętności wyrażania swoich uczuć i potrzeb;
- kształtowanie umiejętności i gotowości słuchania innych;
- uwrażliwianie na potrzeby innych, rozwijanie empatii;
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupie;
- uczenie rozwiązywania problemów i konfliktów;
- wyposażanie ucznia w umiejętności radzenia sobie z trudnościami, ze stratą i zmianą;
- rozwijanie umiejętności autorefleksji;
- uczenie brania odpowiedzialności za swoje zachowanie i działania;
- kształtowanie tożsamości narodowej i szacunku wobec dóbr i symboli narodowych;
- znajomość wartości chrześcijańskich oraz kierowanie się nimi;
- uczenie wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu.

ROZDZIAŁ IV - INNE DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZY I PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY:

„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”:

„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” to program spotkań dla każdego, kto szuka sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi lub wychowankami. Jego głównym celem jest wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” uczy nie tyle „metod”, co budowania relacji w duchu podmiotowości i dialogu.

„Ocenianie kształtujące”:

W Szkole stosowane jest ocenianie kształtujące ukierunkowane na ocenę realizacji założeń. Stosowanie tej metody pozwala na udział ucznia w ocenie samego siebie, bardziej świadome uczenie się, rozwijanie samodzielności dziecka, zwiększenie poczucia własnej wartości, większe zaangażowanie uczniów w osiąganie celów.

Formacja religijna:

W NSP „ŹRÓDŁA” akcentowane są wartości chrześcijańskie (zachęcanie do budowania relacji z Jezusem poprzez modlitwę, dni skupienia, rekolekcje, uczestniczenie we Mszy Świętej). W Szkole zajęcia rozpoczynają się od porannej modlitwy, uczniowie odmawiają modlitwę także przed posiłkami. Dwa razy w roku szkolnym – przed świętami Bożego Narodzenia i świętami Wielkanocnymi organizowane są dni skupienia.

Grupa wsparcia „Rodzice Rodzicom”:

Raz w miesiącu rodzice uczniów Szkoły mają możliwość uczestniczenia w spotkaniach grupy rodziców, które są okazją do wymiany doświadczeń i rozwijania umiejętności wychowawczych.

Spotkania tematyczne dla rodziców i wychowawców:

W szkole organizowane są wykłady i warsztaty prowadzone przez specjalistów, są to spotkania z psychologami, pedagogami, lekarzami, prawnikami itp., które odpowiadają na aktualne potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli.

Spotkania integracyjne rodzin:

W ciągu roku szkolnego organizowane są spotkania integracyjne dla rodzin uczniów NSP „ŹRÓDŁA” takie jak: wycieczki, zajęcia terenowe, przedstawienia teatralne, seanse filmowe, koncerty, które stwarzają szansę na realizację założeń procesu wychowawczo-profilaktycznego.

ROZDZIAŁ V - EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

Program wychowawczo – profilaktyczny poddawany będzie ewaluacji, w ramach mierzenia jakości pracy Szkoły. Celem ewaluacji jest określenie stopnia skuteczności programu i efektów realizowanych działań. W ewaluacji uwzględniane będą opinie: rodziców, uczniów, nauczycieli oraz organu prowadzącego. Zebrane informacje pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych i profilaktycznych placówki.

Narzędziami przydatnymi do określenia skuteczności programu będą wnioski nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych; badanie opinii rodziców zebrane podczas rozmów z opiekunami osobistymi; ankiety lub inne narzędzia ewaluacji przeprowadzone wśród uczniów, rodziców, nauczycieli; opinie organu prowadzącego przekazane ustnie lub pisemnie.

Po zebraniu ww informacji wychowawcy klas przygotowują sprawozdanie z realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych, które przedkładają dyrektorowi szkoły. Sprawozdania te będą zawierały wnioski i zalecenia dotyczące dalszej pracy nad rozwojem uczniów Szkoły w obszarach ich dojrzałości intelektualnej, poznawczej, społecznej, uczuciowej, duchowej i fizycznej.